

Úrvacsorás istentisztelet – Hatvanad vasárnap

Budapest-Fasor, 2023. február 12.; MGYTK

<https://youtu.be/t-5P0SvG0Qw>

A vasárnap igéje: Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket. (Zsid 3,15)

Lekció/olvasmány: Lk 8,4-15 A magvető példázata

Amikor pedig nagy sokaság gyűlt össze, és városról városra sokan csatlakoztak hozzá [Jézushoz], egy példázatot mondott nekik: Kiment a magvető vetni. Vetés közben némely mag az útfélre esett, és eltaposták, vagy megették az égi madarak. Némelyik a köves helyre esett, és alighogy kihajtott, elszáradt, mert nem kapott nedvességet. Némelyik a tövisek közé esett, és amikor vele együtt felnőttek a tövisek is, megfojtották. Némelyik pedig a jó földbe esett, és amikor felnövekedett, százszoros termést hozott. Amikor ezeket elmondta, így kiáltott: Akinek van füle a hallásra, hallja! Megkérdezték tőle a tanítványai, hogy mit jelent ez a példázat. Ő ezt mondta: ... A példázat pedig ezt jelenti: A mag az Isten igéje. Akiknél az útfélre esett, azok meghallották az igét, de azután jön az ördög, és kiragadja a szívekből, hogy ne higgyenek, és ne üdvözüljenek. Akiknél a köves helyre esett, azok amikor hallják, örömmel fogadják az igét, de nem gyökerezik meg bennük: ezek hisznek egy ideig, de a megpróbáltatás idején elbuknak. A tövisek közé esett mag: ezek azok, akik hallották az igét, de mikor elmennek, az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei megfojtják őket, és nem érlelnek termést. A jó földbe esett mag: ezek pedig azok, akik igaz és jó szívvel hallgatják az igét, meg is tartják, és termést hoznak állhatatossággal.

Kedves Gyülekezet!

A 95. ZSOLTÁR a mai prédikációs alapigénk, mely Augustinus korában a vasárnapi istentiszteletek bevezető éneke volt, és amely a zsidóság nagy ünnepein, de különösen az őszi lombsátrak ünnepén is mindig elhangzik. A negyven éves pusztai vándorlásra emlékezve olyan ágakból készült sátrakat szokás ilyenkor felállítani, melyek tetején, az ágak ritkás fedésén át látni lehet a Teremtő Isten hatalmára emlékeztető csillagos égboltot. Az ünnepet megülő zsidók hét napon át újra élik a vándorlás körülményeinek egy-egy vonását, a szabadban sátrazást. Minden szertartásuk, vidám táncuk és énekük kifejezi az isteni gondviselésbe vetett abbéli bizalmukat és hitüket, hogy amiképpen a Mindenható a pusztában gondoskodott őseikről, úgy ezután, róluk is fog. Hallgassuk meg most helyünkről felállva ezt az emlékezésre, hálaadásra és öröme hívó, ugyanakkor intést is tartalmazó zsolttart:

Textus: Zsolt 95,1-11 Buzdítás Isten dicséretére

Jöjjetek, örvendezzünk az ÚR előtt, ujjongjunk szabadító kősziklánk előtt! Menjünk eléje hálaadással, ujjongjunk előtte énekszóval! Mert nagy Isten az ÚR, nagy király minden isten fölött. Kezében vannak a föld mélységei, a hegyek ormai is az övéi. Övé a tenger, hiszen ő alkotta, a szárazföldet is az ő keze formálta. Jöjjetek, boruljunk le, hajoljunk meg, essünk térdre alkotónk, az ÚR előtt! Mert ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, kezében levő nyáj vagyunk. Most, amikor halljátok szavát, ne keményítsétek meg szíveteket, mint Meribánál, amikor Masszánál voltatok a pusztában, ahol megkísértettek engem őseitek, próbára tettek, bár látták tetteimet. Negyven évig bosszankodtam arra a nemzedékre, és ezt mondtam: Tévelygő szívű ez a nép, nem ismeri útjaimat. Meg is esküdtem haragomban, hogy nem mehetnek be a nyugalom helyére! [Engedetlenségük és hitetlenségük miatt.]

A PUSZTAI VÁNDORLÁS kritikus mozzanataira utal ez a zsolttart. A héber *masszah*: megvizsgálni, próbára tenni igéből származtatva Masszá lett a jelképes neve annak a helynek, ahol az Egyiptomból éppen csak kiszabaduló izraeliek vezetőjüknek, Mózesnek estek, mert nem volt vizük és gyötörte őket a szomjúság. Hát azért hoztál ki bennünket Egyiptomból, hogy szomjan pusztíts minket gyermekeinkkel és jószágainkkal együtt?! – ilyeneket mondtak, érthető elkeseredettséggel, de azért hitetlenül és olyan indulattal Mózesnek, hogy

ő attól félt, a végén még megkövezik őt. Akkor történt az, hogy Mózes az Úr parancsára azzal a bottal, mellyel a Nílust is kettéválasztotta a sziklára ütött és víz fakadt fel belőle. (2Móz 17,5-6) A sziklából felfakadó forrást a héber *rib*: pereskedni, perbe szállni igéből képezve Meribá-nak nevezték el.

A manna és fürj és megannyi más nagy isteni tett után ez a vízfakasztásos csoda újfent meggyőzte ezeket a bizonytalanságban vándorló és ezért aggódo és zsörtölődő hébereket arról, hogy szabadító Istenük

továbbra is, a pusztai viszontagságok között is velük van és biztos kézzel vezeti őket új otthonuk, a *nyugalom helye* felé.

Isten és népe kapcsolatát az egyiptomi kivonulástól kezdve emberi oldalról mindig is jellemezte a hit és a kételkedés, a bizalom és a bizalmatlanság, az engedelmesség és a lázadás egyfajta, számunkra is ismerős hullámmása. Bár látták a velük szent szövetségi viszonyra lépő Isten nagy tetteit – mégis, mint egy házsártos feleség, mindig kizsörtölődtek maguknak Isten szeretetének és velük létének újabb és újabb jeleit és bizonyítékait. Isten pedig 40 éven át püffögött és bosszankodott miattuk ezért. Olyanok voltak, mint olykor a házaspárok. Pereltek egymással, szidták egymást, szinte egymás agyára-idegeire mentek – noha szoros szövetségi kapcsolatban éltek.

A ma kezdődő házasság hete kapcsán különös aktualitása van ennek a képnek, ennek a hasonlatnak. Hiszen az Ószövetségben Isten, önmagáról, például Ézsaiás könyvében így beszél: *Aki alkotott, az a férjed, akinek Seregek URa a neve, és aki megváltott, az Izráel Szentje, akit az egész föld Istenének hívnak.* (54,5) Az ő népéről pedig hűségese vagy éppen hűtlen házastársaként. Az Újszövetségben Jézus is menyasszonyaként beszél övéiről, az egyházzal, rólunk.

Érdekes, hogy a Kr. e. 7. századi Jeremiás könyvének Istene erre a Kr. e. 13. századi, pusztában vándorló, hol húsért, hol vízért rimánkodó, kemény szívű és nyakú Izraelre már szinte édes nosztalgiával, a megszépítő múlt szemüvegén át tekintett vissza, amikor ezt mondta: *Emlékszem rád: ifjúkorod hűségére, mátkaságod szeretetére, amikor követtél a pusztában.* (Jer 2,2) Aztán a közös életükben eltelt majd 700 év, és ugyanó cinikus éllel így szólt a hozzá idegen istenek és bálványok vonzása miatt hűtlenné vált népéhez: *De nagyon érted, hogyan kell szerelmet keresni, még a rossz nőket is te tanítottad!* (Jer 2,33) Egy másik próféta, Hóseás könyve is hasonló szavakat jegyez fel: *Rútul paráználkodik ez az ország, hátat fordít az ÚRnak.* (Hós 1,2)

A szeretet fájdalma szól ezekből az Isten részéről elhangzó kijelentésekből. Nem az elhidegülés, nem a szakítás vagy a válás szándéka – hanem a ragaszkodás, a féltés, a feledni, megbocsátani, visszafogadni, együtt maradni, újat kezdeni akarás vágya. Isten népe iránt, irántunk érzett nagy szerelme. Mely szerelem aztán fia, Jézus halálának drámájában vált leginkább láthatóvá.

A zsoltár felhívása – *Jöjjetek, boruljunk le, hajoljunk meg, essünk térdre alkotónk, az ÚR előtt!* – arra vonat-

kozik tehát, hogy Isten irántunk tanúsított hatalmas szeretete láttán mi mind ragadjuk meg a lehetőséget arra, hogy szeretet-szövetségünket Istennel ma, most megkössük vagy újból megerősítsük. Kimondva a zsoltárossal az elköteleződés szavait: *Ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, kezében levő nyáj vagyunk.*

Isten igent mond ránk, mondjunk mi is igent neki! Akkor újra beilleszkedhetünk abba a harmóniába, melyet a zsoltár a *nyugalom helyeként*, Jézus pedig *lelkünk megnyugvásaként* emleget. (Mt 11,28)

Isten igent mond ránk, mondjunk mi is igent neki! Akkor újra tudunk majd olvasni és tanulni a gyönyörű, a teremtő Isten keze nyomát magán viselő világmindenség megannyi szépségéből, ajándékából és logikus rendjéből. Vörösmarty is ezt tanácsolja: *„A természet örök könyvét forgatni ne szünjél: Benne az Istennek képe leírva vagyon.”*

Isten igent mond ránk, mondjunk mi is igent neki! Akkor újra tudunk majd engedelmesen figyelni az ő bennünket boldog és teljes életre és kapcsolatokra elsegíteni képes szavára, törvényeire és tanácsaira.

Isten igent mond ránk, mondjunk mi is igent neki! Akkor újra tudunk majd aggodalmaskodás, kételkedés, hitetlenkedés és perlekedés helyett igazán hinni és bízni – a mi Alkotónkban és gondviselőnkben; értünk szeretetből elküldött Fiában, Jézus Krisztusban; és lényünket-lelkületünket megszentelő és megújító, minket Isten magasztalására indító Szentlelkében.

Imádkozzunk – Túrmezei Erzsébet *Őszi zsoltár* c. versének szavaival!

Ima

„Meddig zengedezhetek még az Úrnak?
Meddig dicsérhetem?
Meddig magasztalhatja énekem?
„Ma”! érkezik a felelet
utamra pendülő leveleken.
Ma! Mindennap, ameddig tart az élet.
Ma! Fakó már a tegnapi dicséret.
Ma! Hisz áldó keze itt van velem,
új öröm kísér és új kegyelem.
S amíg peregnék évek és napok,
szeretetéből, irgalmából,
mindennap többet láthatok.
Jézus Krisztusban enyém
a soha nem halványuló remény!
Sugározó, tiszta fény hull
tövisekre, rögökre,
„Éneklek az Úrnak egész életemben”
aztán örökre!” Ámen.

Ének: 279,2

Nyisd meg ajkunk háladásra, Szívünket igéd számára! Értelmünk, hitünk neveljed, Éltünket jóra szenteljed!